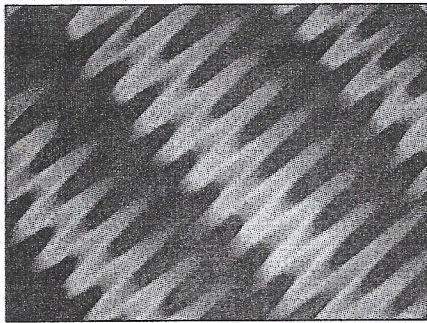

עוצם עין אחת / עוזי צור

מקצף גל

גבי קלזמר, ציור בתנועה, מתוך "אפס אחר"

הגדולים, מלמעלה למטה, ואו שוב משיחת פסי צבע, ושוב מריחתם במטוטלת לקבלת אותו טשטוש נחשק - וכך בהגף יד מקסים ומדויק, כמו נס, הוא בורא עוד ועוד ברים בעלי נשמה צבער נית משתנה. ברגע כלשהו בתהליך הזה הוא נעצר לרגע לשתות קפה ופניו הקרובות לערשה בוחנות אותנו הצופים בעין מחמידה חשדנית ומשועשעת. אחר כך מתחדש תהליך הבריאה בהילוך המהיר. ממול להקרינה על הקיר מונח על מדף קטן ראי אלכסוני המשקף את המוקרן באיכות מופשטת כמעט, הווייה יותר. בתבונה פעלו האמן והגלריה כשתלו ציור אחד בלבד, אותו גודם ראשוני המניע את שרשרת ההתרחשויות, וכך נותרים כל אותם ציורים שנוצרו ונעלמו ככמטה קסם ברמיון הצר פה כאפשרויות אינסופיות שיתממשו בעתיד. זו תערוכה הנוגעת ברגע החומק ומצליחה לעכב אותו לזמן מה.

ב"סדנאות האמנים" מוצגת תערוכה של מיכל בקי, שאצרה גורית רוד. סדרות סדרות שמוטויות תוכניים זהים חולפים לאורכן. עבודות דקות מאוד בחומריותן. מרדירות של אפורים אירופים עשיריים היא בוראת אווירה שלמה מקיפה ואניגמטית. מוטיב האמהות, הכרוך בהשגחה ובדאגה, עבר כאן תהליך של העצמה עד להשגחה פראנואידי, ודמויים של אסונות, ועד למצב שנוצר בו מיוג בין התום הילדותי המוגן עם אפשרויות הרוע לכלל מקשה ציורית אחת, אישית מאוד.

בקי, כמעט כמו פיליפ רנצר, שואבת מעולם סיפורי הילדים, באותו עיוות הומוריסטי נבחן של האגדות, ומזיכרונותיה כילדה, כאשר, כאמנית. היא יוצרת עולם משלה החג סביב עוללה האמיתי או הדמיוני וסביב עצמה, בתהליכים של הוספה, מריחה ואו מחיקה, שריטה, גריעה, שגם הם חלק אינטגרלי של היצירה. מוטיב ההתנתקות, המגנה מפני העולם החיצוני, מגיע לשיאו ביצירה יפה פיה, אשר בה מטביעה בקי שמיכת טלאים על גייר נרחב כשמתוך המרקם השופע והפשוט כל כך מציף ראש וצלו והוא כמעט פיסולי, ומבטו מנתק מהסוכך. הסדרה היבשה, שבה משרבטת בקי בטוש שחור קטעי נוף צחיחים או התרחשויות בתצריב יבש: דמויות גברים מרוסקות מעבר למחסומי אבנים וצמיגים בוערים. כך חודרת המציאות החוץ צונית אל החדרה הקיומית של האשה, האם, האמ' גית. רוביאבא ורוביבן מותליקים על הקרח ברישום צבע נפלא של אפורים מושלגים כשעליהם סוגרות כפות תמרים כחופה בגוונים חומים - כאגדה אירר פית הנמסה בחום שרבי מזרח תיכוני.

ל מרשים של תערוכות עכשוויות, מרתקות ומגוונות מציף את תל אביב - באיכות וכמות שהיו מביאות כבוד לכל עיר מערב אירופאית. יש לקוות שאין זו שירת הברבור, פרפור אחרון, ושהאמנות הישראלית תחלחל ותשפיע מפנים, תלבה את השאיפה האנושית הבסיסית ליופי ושינוי.

הפנינה שבכתר היא ללא ספק תערוכתו של גבי קלזמר, "אפס אחר", בגלריה גבעון - תערך כה מהודקת של אמן בשל, מדויקת כמכונה, במכ ניות של רגש ושכל, תערוכה שהיא נטיף של יופי צרוף. זו תערוכה של ציור אחד בלבד, ציור פער לה, שהפעולה הגלומה בו, אצורה וקפוצה, חרגה מגבולות הציור היחיד אל חללי הגלריה והיא סודת פת את המבקר הפאסייוו אל תוכה.

כאשר חודרים אל חלל התצוגה התחתון חולי פים מבעד לחיישן נסתר המפעיל מנוע שבצדו השני של הקיר ועליו תלוי הציור הבודד - הציור עצמו ממשך את אותה מכניית-דחנית של ציר ריו הקודמים של קלזמר, כשאל הקרינה הקרחונית שרטה מהתנועה הקווית או המעוגלת, חודרת צבעונית יפהפייה המחממת את היצירות, שהן כלהבות המופקות משריפת יסודות כימיים שונים, שורות שורות המיטשטשות זו אל זו בגליות מחור רית - ולפתע מסובב המנוע המוצפן את הציור בזווית של 90 מעלות בהפרשים של 11 שניות, כשבכל סיבוב מתגלה הציור באור אחר. כדי לייצב את הבד בזווית המדויקת, חיבר כלד

מיסטית? (ב) / מנדל פיקאז'

אות הגבוהים אל הריאליה החסידית

גמרנו בלבנו, אני והרבנים הצדיקים שליט"א (...). לטכס עצה איך ובמה לקדם פני הרעה ולעצור בעד הזרם הנורא אשר יזרום כרוח אל ארבע פינות דתינו" (מקאטוביץ ער ירושלים) - אגודת ישראל בתמונות ובמסמכים, תל-אביב תש"ד, עמ' 35.

תהליך הפוליטיזציה ברעיונותיה הקלסיים של החסידות, כמו העלאת הניצוצות ותורת יידת הצדיק, הגיע לשיאו עם הקמת "אגודת ישראל" על אגפיה, כמו "פועלי אגודת ישראל", "בנות אגודת ישראל", רשת החינוך, עיתונות, פעילות

שהתנגדו לה בחריפות רבה, כמו ר' יוסף יצחק האדמו"ר מליובאוויץ' ור' חיים אלעזר שפירא, האדמו"ר ממונקאץ' ועוד רבים אחרים? אפשר להבין את להיטותם, של חוקרי הזרמים המיסטיים לספח אל מחוזות מחקרם את מרחביה ההיסטוריים-רעיוניים העצומים של החסידות - התנועה הגדולה שכבשה לבבות רבים מאוד בקהילות ישראל במזרח-אירופה והטביעה את חותמה עמוק עמוק על מרקמי החיים היהודיים בשלוש יבשות. אמת, זיקתם של מחוללי החסי' דות וממשיכיהם אל הקבלה והמיסטיקה היא

233.01 "האקו" צור 5/8